

kialakult reform-törekvésekre. A szerző is megállapítja, hogy a mérlegezés helyessége sem a részvényes, sem a hitelező, sem az érdekelt közönség által nem ellenőrizhető, de ez a felismerése nem csábítja őt a mérleg értékét tagadók szektájába, hanem a német reformjavaslat-tal összhangban a hiba kiküszöbölését a mérlegellenőrzés intézményes megalapozásában keresi.

Nagyon helyesen mutat rá a mai rendszer gyarlóságaira; a könyvelőség, az igazgatóság, a felügyelőbizottság, a közgyűlés és a per esetén a bíróság mérleg ellenőrzésének nagy értéket és jelentőséget nem tulajdonít, ezért a revisori mérlegvizsgálat mellett tör lándzsát. Nem híve a kötelező revisió azonnal bevezetésének bár úgy véli, hogy ez a fejlődés útja. Átmenetileg megelégszik a revisió önkéntes alkalmazásával és hogy a vállalatokat e gondolattal megbarátkoztassa gyakorlati jelentőségű kedvezmények megadását hozza javaslatba pl. tőzsdei bevezetés megkönnyítése, a mérlegmegtámadás enyhébb elbírálása stb. Önálló elgondolás végül, hogy a felügyelő bizottság ne szűnjék meg, sőt hatásköre nevezetes joggal bővüljön, jelesül a revizorok kinevezésével.

Ma amikor a részvény az egész világon a bizalomválság lázában gyötrődik, valóságos jogi üdítőszernek tartjuk e szinte latin világossággal, élvezetes stílusban és meggyőző okfejtéssel megírt tanulmányt.

ifj. Dr. Nagy Dezső

Hetven év magánjogi irodalma. A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem magánjogi szemináriumában dr. Szladits Károly egyetemi ny. r. tanár irányításával összeállította dr. Ujlaki Miklós. Grill Károly könyvkiadó vállalat kiadása. Ez a könyv elgondolásában és feldolgozásának módjában egyaránt, egyike az elmúlt esztendő legkiemelkedőbb jogirodalmi teljesítményeinek. Céljában tudományos kísérlet egy nálunk még töretlen talajon, eredményében hasznos és nélkülözhetetlen forrásmunka, hatásában pedig a magyar jogászság önértetét emelő, munkára készítő biztatás.

Könyvünk tudományos értéke és jelentősége olyan kézenfekvő, hogy ezen a helyen nem is igényel részletes indokolást. A jogi tudományok szerzteágazó, hovatovább áttekinthetetlen útvesztőjében nem tudjuk már nélkülözni a jelző és irányító oszlopokat. Ma nem él olyan polihistor, aki tudományunk minden leltári értékét ismerje. Könyvünk azzal, hogy az Országbírói Értekezlet óta eltelt 70 év magánjogi tárgyú könyveit, folyóirat-cikkeit és monografiáit, szinte tökéletes pontossággal

feldolgozza, kiszélesíti a szakjogász távlatait, kapcsolatokot teremt az egymástól idegen területek kutatói között és kísérleti anyagot, az élet adatait prezentálja az elmélet művelőinek.

A gyakorlati jogász szükségleteit még közvetlenebbül szolgálja: készen adja azokat az eredményeket, amelyeket az elmélet — sokszor már elfelejtett — cikkekben feltárt és megóv a felesleges munkától, tapogatódzástól, mert felfedi a problémákat, amelyek a kereső előtt homályosak, de amelyeket a múltban mások már megvilágítottak.

Emellett áll jogtörténeti jelentősége: a száz meg száz cikk a bibliográfia távlatában túlnő alkalmi igénytelenségén és minden rendszeres irodalom-történetnél elevenebben és hűségesebben mutatja a magyar jog fejlődésének útját és azokat az erőket, amelyek e fejlődést irányították.

Szinte szimbólikus jelentősége van annak, hogy az elmúlt idők jogirodalmi vestigiiumainak összegyűjtése, a tudományos hála monumentumának felállítása, abban a körben történt, amelyet sokan a jogásznevelés legértékesebb tényezőjének, a magyar jogélet jövője, konkrét biztosítékának tartunk. A Szladits-szeminárium fiataljai — elsősorban a könyv szerkesztője dr. Ujlaki Miklós — megint értékes dokumentummal bizonyították, hogy nem szakadt meg díszes folytonossága azoknak a magyar jogásznemzedékeknek, amelyeknek épen ez a könyv állított aere perennius emléket.

Dr. Varannai István

Hatályos Jogegységi döntvények és Teljes ülési határozatok. Összeállította: dr. vitéz Boronkay István budapesti kir. ügyész A gyakorlati jogász régi panaszát fogja orvosolni a fentebbi cím alatt most megjelent gyűjtemény, melyben végre a mindennap szükséges döntvények és határozatok olyan formában vannak csoportosítva, ahogyan ezek nálunk mindezeideig nem kerültek sajtó alá. A szerző ugyanis nem számsorba állítva rendezte az egyes döntvényeket és határozatokat, hanem összetartozásuk alapján osztályozta azokat. Ennek azután megvan az a rendkívüli előnye, hogy nem fordulhat elő az, hogy valaki esetleg az összes döntvényeket végigbetűzve, pont az utolsónál akad rá a keresett határozatra, azonban a megfelelő jogi szakcsoportnál a kérdéses döntvény könnyen megkereshető. A gyűjteményt, amely a polgári természetű határozatok mellett a büntetőjog egész anyagát érintő határozatokat is közli, a szerző nagyon ügyes betűsoros tárgymutatóval, a határozatok számmutató-

